

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

ЈОВАН ЈОВАНОВИЋ ЗМАЈ

(1833 – 1904)

Каталог изложбе

НОВИ САД, 2008

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

КАТАЛОЗИ ИЗЛОЖБИ

143

АУТОРИ КАТАЛОГА И ИЗЛОЖБЕ

Оливера Кривошић и Оливера Михајловић

Библиотека Матице српске приредила је изложбу поводом 175 година од рођења Јована Јовановића Змаја. Изложба је отворена од 11. марта до 10. априла 2008. године у витринама испред Свечане сале Матице српске, а коришћена је грађа из збирки Библиотеке Матице српске и Рукописног одељења Матице српске (РОМС). Испод сваке каталошке јединице уписане су сигнатуре.

Нарочито од г. 1861. овамо развио је Јовановић живу књижевну радњу. По године уређивао је са Ђорђејем Рајковићем хумористички лист *Комарац*. Год. 1862. почео је уз то уређивати и нов белетристичан лист *Јавор*, као што већ поменусмо. Године 1864., кад се пресели у Пешту, покрене нов хумористичан лист *Змај*, који је хитрином муње све до год. 1871. гонио „тешку маглуштину и густу облачину“, која се тада купила над нашим народним животом.

Ретко је који српски лист тако омилио био сваком у нас, као *Змај*.

По томе листу и уредника му назваше „Змајем“, који прирок прими после и сам, те се и данас тако пише и потписује.

Јовановића су и дотле слабо звали по презимену, него по надимку деде му зваше га и звасмо га и ми, пријатељи и другови, „Киш-Јаношем“.

Под тим именом и сву породицу зна му народ наш овде.

Са својих радова изишао је на глас тада наш Змај-Јовановић као најбољи лирски песник и као први хумориста у Срба.

С тога су му и послали његови поштовачи из Новог Сада г. 1864. о имендану му златно перо.

Антоније Хаџић, 1882

У песништву Змаја сачуване су поетичности зимских вечери наших варошица, пролећа, сав један живот прошлог столећа, од своје младости до старости, све горчине, сва одушевљења и све слике, што су прошле нашим земљама од година буна до почетка 20. века.

Поједини стихови тог песништва и поједине песме често су безначајне, али је целина једна велика, романтична поетичност, чију чар, како му светла пред очима трепери, осећа још увек сав предратни наш свет и то тако дубоко да му се чини да је непролазна. (...)

Непролазна пак, свакако, остаће та непосредност Змајева, недостигнутог песника породичних радости и жалости, један чист додир песнички из прошлости, који ће се моћи осетити онда кад све остало тог песништва буде већ утонуло и нестало, заувек. Змајев дах, што загрева и што, увек, има у себи моћ преношења осећања, као што љубав буде и умеју да кажу, често и обичне, дрхћући речене, речи, више од мисли најузвишенијих и стихова

најзаноснијих. Змај, без ледене лепоте великих песника, несхватљивих, бљештећих, далеких и суморних, песник друг, коме су, пола столећа, читаво Српство, толики горки и уморни животи, говорили: „Певај, брате“.

Милош Црњански, 1929

24. новембра родио се у Новом Саду син првенац Павлу Јовановићу и Марији Гавански, Јован, потоњи песник.

Родио се у „малој кући Сервицких“, која је била на углу некадашње Турчијске улице и Златне греде. То је био „шћућурен жућкаст, више паорски но варошки, сасвим по сентомашком густу кућерак са неколико пенџерчића и капијентином на уску улицицу“ (М. Лесковац); изгледа да је кућа имала свега две собе и мансарду. У тој кући становао је, пре усељења Јовановићевих у њу, Павле Јосиф Шафарик, први директор новосадске српске гимназије: кућа је већ и пре Змајева рођења била знаменита. Змај је доцније писао: „Кад смо се иселили из те куће, кад год сам поред те куће прошао, љубио сам је, и то сам тек онда престао чинити кад сам постао *промућурнији*, пак ми се чинило да је то срамота.“

Младен Лесковац, 1969

Први сусрет са Матицом српском Змај је имао већ 1852. године, када је у *Летпису* објавио своју песничку првенчад *Пролетно јутро* и *Баладу*, а такође и превод *Пастира* Лудвига Уланда. Ни ове песме нису остале незапажене, а идуће, 1853. године, млади песник потврђује своју песничку вредност са нових седам оригиналних и две преведене песме (превео Лесинга и Ленау). Његова сарадња у овом органу не престаје ни касније. Тако он 1855. објављује у њему превод чувене Петефијеве песме *Разорена чарда*, 1858. две оригиналне песме, 1859. један превод и две оригиналне песме, од којих је једна позната песма *Сентомаш*. И тако стално, све до 1863, када је изабран за надзорника Текелијанума, а већ наравно и касније. Као песник он је у то време на великој цени, и његова сарадња је жељена и тражена.

Живан Милисавац, 1973

Пре октобарске дипломе и обећане уставности, дакле, ушао је Змај у службу, па одобрењем Намесништва Војводства Србије водио је он скупштинске и сенатске записнике српским језиком и лепим својим рукописом. У тој служби затекла га је прва, после Буне, уставна рестаурација новосадског магистрата, извршена 20 (8) марта 1861. Овом приликом изабран је Милетић за градоначелника, Јаков Игњатовић за вел. бележника, а Змај за подбележника.

Змај није дуго остао у тој служби. Године 1861 и 1862, Нови Сад је највише био главни културни центар Срба. Један за другим, јављају се у њему књижевни и стручни часописи: *Школски лист*, *Сељак*, *Даница*, *Јавор*... Када *Даница*, услед болести уредника, ... почне тако неуредно излазити, ... онда се Јовановић, који је већ био све и сва у *Комарцу*, одлучи да покрене свој књижевни лист, *Јавор*, и да све своје снаге посвети књижевности. (...)

Ова је одлука песникова значила велико самопоуздање, тим веће, што је

неколико дана потом, 5 децембра написао прво своје писмо Ружи Личанин, рекао јој своју љубав, и запросио је, тиме што је написао како сања о ружи и рузмарину. На његово писмо је брзо дошао повољан одговор, и већ на св. Саву 1862, Јован Ђорђевић као кум, и Јаков Игњатовић као стари сват, венчали су песника с Ружом Личанин.

Васа Стајић, 1933

(...) остварио (се) велики подухват оснивања Српског народног позоришта (у даљем тексту СНП), у коме је Змај од почетних наговештаја здушно учествовао – он је један од оснивача. Своју верност начелима Милетићеве политике пренео је на Позориште, које је од почетка замишљао као инструменат напредних снага за ширење и демократизацију српске националне културе. (...)

На скупштини Читаонице од 16/28 јула 1861. донета је одлука о оснивању Српског народног позоришта. У одбор који ће га привремено водити изабран је Змај за секретара уз Брановачког и Ђорђевића, председника и потпредседника. (...)

Белешке у *Јавору* откривају и Змајево схватање позоришта. Уз националну мисију, он му намењује и васпитачку улогу, да поправља моралне навике и да подигне етички и културни ниво публике. Ове задатке сматрао је довољним теретом за младо Позориште, па је према уметничкој разини био попустљив, сматрајући артистичку страну нечим што ће се с временом оснажити, заговарајући стога потребу за усавршавањем глумаца у струци.

Бождар Ковачек, 1989

Наш Змај је национални бард јер је за време великог покрета пре педесет година, када је Србија била повела ратове за коначно ослобођење, нарочито ослобођење Босне и Херцеговине, бацио у српски и југословенски дух своје стихове који су били као ратне трубе. Целог свог живота, у велико доба Милетићево, он је био и народни човек и народни песник пре него ишта друго, и већма него ико други. (...)

Ђура Јакшић је певао патриотске песме које су као усијана жерава; и Лаза Костић је имао исто тако дубоких патриотских акцената. Међутим, Змај је био најречитији, најнепосреднији, и највећма инспирисан ослободилачким покретом грађанским у Војводини и војничким у слободној Србији. И прави национални бард до данас је остао само Змај, већи него Кернер у Немачкој и Петефи у Мађарској, и донекле, бар у појединостима, као Иго и Огист Барбје у Француској.

Јован Дучић, 1929

Душевни слој из кога полази поезија Змајева, и песничка моћ која је формира, приказује нам се као тајна баш у својој једноставности, а можда се тако приказује највише самим песницима других душиних слојева. Васионска тежња, *sros*, остала је у Змаја у слоју душе који бисмо могли назвати чисто животним, она је и ту љубавна тежња ка човеку и богу, али се

креће у душиним чисто животним функцијама, омеђена је њима, а кад додирује небо и вечност, додирује их ношена земном љубављу и тугом. (...)

Ништа није занимљивије но став песника духа, logos-a, према овој поезији. Да је logos извор и душа живота, наглашава баш Л. Костић у својој књизи; али он је више свега извор *духовне душе*, у тежњи и изражају често тако различне од животне *душе* Змајеве поезије. А Л. Костић је потпуни песник те *духовне душе*, песник умног огња и „сељенских студи“, страсне мисаоности и недогледних хоризоната, песник који није затворен у живот, но га гледа из чудних даљина са фаустовским жаљењем. (...)

Те две стране Змајеве поезије, позитивну, директни говор душе, и негативну, падање у не свагда укусну прозу и службу повременим покретима, изразио је Л. Костић сликом о двема силама у песнику, о славују и змају - сликом коју Слободан Јовановић у своме чланку о овој књизи назива суптилним парадоксом, али која је збиља адекватан симболски израз песничке подвојености у Змаја. И мора се признати још и то да се „славују“, животној души, пре може да примакне та „змајска“ опасност но певачу који свагда има у виду духовне размаке.

Аница Савић-Ребац, 1929

Али, док су његове родољубиве оде, дитирамби, сатире и Гете-Шилеровим Ксенијама врло блиске, по блеску и зашиљености духовитој, блиске, назвао би их Змајевице, биле осуђене од ауторитативних Недића, Костића и Поповића, док су изванредне *Снохватице* прећутане, па чак и *Ђулићима* оспоравана изворна лирска вена, пребацујући им пастишно, фолклорно обележје, — Змајовине, Чикајовине „дечје песме“ примало је и још вазда прима наше друштво, без разлике краја и занимања, наречја и узраста, с истим усхићењем... (...)

Но, упоредо, расправимо и већ наведено разликовање, неслучајно подвајање у оквиру дечје поезије: песама о деци и песама за децу. Песме о деци, а приче и романи о деци још и много више, обично прелазе границе такозване дечје књижевности. (...)

Само нарочито, изузетно, настројени духови, маште и осетљивости, кадри су да пишући о деци пишу и за децу, било да их разоноде, забаве, било да их уз то и поуче. (...)

Међутим, да би се то постигло мора се бити специјално обдарен, чак много обдарен песник, с непрекорним слухом, а уједно и истински мајстор ритма и стиха и вештог поентисања. Дете не прашта, због неког моралног смера, грешке у облику и изразу, као што то ми, старији, чинимо, често и оправдано, ради неке особене, пикантне дисонанције.

Другу категорију дечје поезије, „песме за децу“, бојим се, признајем, навео сам с великим ризиком. Бојим се, понављам, јер је веома тешко, бар у нашој књижевности, наћи таквих прилога чији би, рецимо, васпитни смисао био потпуно скривен иза, деци разнога доба, сасвим одговарајуће, разумљиве, чисте поетичности и уметничке чари.

Вељко Петровић, 1933

ДЕЛА И УРЕЂИВАЧКИ РАД

1. Стіхотвореніє / Осіянь. - Садржај: Пролетно јутро; Баллада; Пастырче.
У: Сербскій летопись / учредникъ Іоаннь Субботићъ. - У Будиму : Писмени Крал. Свеучилишта Пештанскогъ, 1852. - 26, 86, 2, стр. 112-122.
РПСр II 4
2. Јавор : лист за забаву и науку / уредник Јован Јовановић. - Год. 1, бр. 1 (1862).
11753
3. Комарац : шаљиви лист / издаваатељ Игњат Фукс ; одговорни уредник Јован Јовановић. - Год. 2, бр. 4 (1862). - 30 стр
10606
4. Змај : свеске за шалу и сатиру / уређује Јован Јовановић. - Год. 1, бр. 1 (1864).
РПСр III 22
5. Жижа / одговорни уредник Змај Јован Јовановић. - Год. 1, бр. 1 (1871).
II III 299
6. Шаран : шаљива игра у једној радњи / од Јована Јовановића. - Нови Сад : Српско народно позориште, 1872. - 36 стр.
I 41927
7. Стармали / уређује З. Ј. Јовановић. - Год. 1, бр. 1 (1878).
Поп(пер.) IV 6

8. Невен : Чика Јовин лист / власник и уредник Јован Јовановић. - Год. 1, бр. 1 (1880).
II II 38
9. Полаженик : божићни дар српској деци од Браца Јове. - У Новом Саду : А. Пајевић, 1884. - 80 стр.
I 782
10. Снохватице Змајовине. Св. 1. и 2. - [Б. м. : б. и., 1895]. - 122, [2] стр.
II 438959

11. Предневенче : читанчица за већу и мању децу/ приредио Чика Змајова. - Загреб : Српска штампарија, 1898. - 40 стр.
III 425051
12. Чика Јова српској деци : дечје песме Јована Јовановића Змаја. - Београд : Српска књижевна задруга, 1899. - XIII, 155 стр.
III 2120
13. Чика Јова српској омладини : песме Јована Јовановића Змаја : са 26 слика и 1 музикалијом. - Београд : Српска књижевна задруга, 1901. - X, 164 стр.
III 423094
14. Родољубиве песме Змаја Јована Јовановића / за штампу пробрао Милан Недељковић. - Сремски Карловци : Змај, 1914. - 112 стр.
II 417441
15. Источни бисер : скупљене песме разних источних песника / од Јована Јовановића, Змаја. - Београд ; Сарајево : И. Ђ. Ђурђевић, 1920. - 125, XVIII, [2] стр.
I 780
16. Чика Јова малој србадији : ново, илустровано издање дечјих песама Јована Јовановића Змаја / [приредио Милан Шевић]. - Београд : С. Б. Цвијановић, 1920. - 62 стр.
II 460155
17. The gouslar's death / translated from the Serbian of Jovan Jovanović Zmaj by James W. Wiles. - Belgrade : [s. n.], 1930. - 10 str.
II 284208
18. Одломци Змајеве аутобиографије. - Сремски Карловци : Друштво Змај, 1933. - 78 стр.
II 61403
19. Sekin / Jovan Jovanović-Zmaj ; [prevedla Lili Novy]. - Ljubljana : Mladinska knjiga, 1954. - [16] str.
III 9479
20. Преписка Јована Јовановића Змаја. Књ. 1, (1852-1882) / [текстове припремили за штампу Младен Лесковац и Иванка Јовичић]. - Нови Сад : Матица српска, 1957. - 379 стр.
II 11673
21. Стихотворения : перевод с сербо-хорватского / Йован Йованович-Змај [перевод под редакцией Мих. Зенкевича]. - Москва : Государственное издательство художественной литературы, 1958. - 339 стр.
I 200923
22. Змајев бечки дневник / [приредио и предговор написао] Младен Лесковац. - Нови Сад : Матица српска, 1959. - 98 стр.
II. о.: Зборник Матице српске за књижевност и језик; књ. 6/7, 1958-1959.
III 427589

23. Одабрана дела Јована Јовановића Змаја / у редакцији Младена Лесковца. - Нови Сад : Матица српска, 1975. - 10 књ.
 II 59474/1-10
24. Да чудне радости / J. Jovanović-Zmaj ; [priredio Husein Tahmišćić]. - Novi Sad : Zmajeve dečje igre, 1977. - 114 стр.
 II 67497
25. Đulici ; Đulici uveoci / Jovan Jovanović Zmaj ; [likovno obogaćenje Mersad Berber]. - Gornji Milanovac : Dečje novine, 1979. - 241 str.
 IV 14398
26. Песни / Јован Јовановић Змај ; [поговор Даринка Јанушева ; илустрацији Младен Туник]. - Скопје : Мисла : Детска радост : Култура : Наша книга, 1980. - 47 стр.
 II 79748
27. Изабране песме / Јован Јовановић Змај ; избор и предговор Љубомир Симовић. - Београд : Српска књижевна задруга, 1982. - XXXVII, 147 стр.
 II 438686

28. Певанија Змај-Јована Јовановића : одабране целокупне умотворине у песми и прози са опширним животописом Змај-песниковим. - Београд : Змај : Култура, 1992. - XVI, 612, а-л стр.
 Фототипско изд.: У Новом Саду : Српска штампарија Светозара Милетића, 1882.
 IV 22590
29. Досетке и наивности из дечијег света : са илустрацијама из Змајевог "Невена" / Јован Јовановић Змај ; приредио Младен Лесковца. - Нови Сад : Матица српска, 1994. - 112 стр.
 II 430621
30. Дарка гушчарка и друге приче из "Невена" / Јован Јовановић Змај. - Београд : Библиотека града Београда : Вајат, 1995. - 79 стр.
 III 61154
31. Зеван и Смејанка / Јован Јовановић Змај ; изабрао и данашњој деци припремио Угљеша Крстић. - Београд : Библиотека града Београда : Вајат, 1995. - 79 стр.
 III 61151

32. Песме за децу / Јован Јовановић Змај ; илустровала Владана Ликар-Смиљанић] ; изабрала и приредила Снежана Кићовић-Пејаковић. - Београд : Зебра, 1995. - 157 стр.
IV 2773
33. Űtess fát / Jovan Jovanović Zmaj ; [fordította Túri Gábor ; illusztrálta Pósa Károly]. - Kanizsa : a fordító magánkiadása, 1995. - 137 p.
III 158977
34. Божићне песме / Чика Јова Змај ; [избор Драган Лакићевић]. - Београд : Гоша Штампарија, 1996. - 16 стр.
I 41715
35. Девесиље : из биљежака у прози Србина мухамеданца Аливерића Тузлака / утјесмио Змајова. - Рума : Основна школа "Змај Јова Јовановић" : Градска библиотека, 1998. - 111 стр.
Фототипско изд. : У Новом Саду : Српска штампарија Дра. Св. Милетића, 1900.
II 439523
36. Драгуљи Јове Јовановића Змаја / [одабир песама Стана Шехалић ; илустрације одабрале Јелена Веселиновић, Марија Дражић]. - Земун : ЈРЈ, 1998. - [63] стр.
IV 2966
37. Uncle Yova's poetry for children / translated by Mary Petrovich. - [S. l.] : M. Petrovich, cop. 1998. - III, 69 str.
III 293851
38. Гатке и приче / Јован Јовановић Змај ; приредио Драган Лакићевић. - Београд : Bookland, 2000. - 146 стр.
II 442902
39. Песме / Јован Јовановић Змај ; изабрала и приредила Марија Клеут. - Београд : Завод за уџбенике и наставна средства, 2000. - 275 стр.
II 442131
40. Чика Јова српској деци / изабрао из Змајевог "Невена" и данашњој деци припремио Угљеша Крстић ; [колорисање илустрација и иницијали Никола Меанџија]. - Београд : Вајат, 2002. - 95 стр.
III 432078
41. Ђулићи ; Ђулићи увеоци / Јован Јовановић Змај. - Београд : Весмарк, 2003. - 207 стр.
II 456426
42. Изабране песме / Јован Јовановић Змај ; приредио Славко Гордић. - Сремски Карловци ; Нови Сад : Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2003. - 212 стр.
III 442298
43. Велика ризница песама / Ј. [Јован] Ј. [Јовановић] Змај ; илустровао Добросав Боб Живковић. - Београд : Алнари, 2007. - 158 стр.
IV 25915

44. Видосава Бранковић : приповетка Змај-Јована Јовановића. - У Новоме Саду : Браћа М. Поповића, [б. г.]. - 27 стр.
 П 15836
45. Песма о Максиму / Змај Јован Јовановић ; [илустровао Предраг Михок]. - Београд : Дечја штампа, [б. г.]. - 16 стр.
 I 15554

ПРЕВОДИ

46. Песме Мирза-Шафије : већином по Боденстету / од Јована Јовановића. - Беч : на свет издао Ђорђе Рајковић, 1871. - VIII, 142 стр.
 I 41105
47. Енох Арден / од Алфреда Тенисна ; превео Змај-Јован Јовановић. - У Новоме Саду : Штампарија А. Пајевића, 1880. - 63 стр.
 П 439137
48. Толдија : спев Јована Арања / превео Змај Јован Јовановић. - У Новом Саду : Матица српска, 1910. - 236 стр.
 Ал III 14
49. Ифигенија у Тавриди / Ј. В. Гете ; превео Јован Јовановић-Змај ; приредио за штампу Радосав Меденица. - Београд : С. Б. Цвијановић, 1929. - 109 стр.
 П 1443
50. Демон / Михаило Љермонгов ; превео Змај Јован Јовановић. - У Сарајеву : И. Ђ. Ђурђевић, [б. г.]. - 52 стр.
 I 16789

ЛИТЕРАТУРА

51. О Јовану Јовановићу Змају (Змајови) : његову певању, мишљењу и писању, и његову добу / према свом говору од 24. новембра 1899. у дворани Матице српске доткао и написао Лазар Костић. - [Сомбор : Штампарија Фердинанда Битермана и сина, 1902]. - 453 стр.
 III 422870
52. Змај Јован Јовановић и Ђорђе Рајковић : на основу писама и других извора / од Тихомира Остојића. - Нови Сад : Штампарија Учитељског деоничарског друштва "Натошевић", 1908. - 78, [2] стр.
 П. о.: Летопис Матице српске; год. 84, књ. 251, св. 5, 1908.
 III 422850
53. Лаза Костић као тумач поезије Змајеве / Аница Савић Ребац. У: Српски књижевни гласник. - Књ. 28, бр. 3 (1929), стр. 210-214.
 П П 1

54. Змајева позоришна делатност / Боривоје С. Стојковић.
У: Летопис Матице српске. - Год. 107, књ. 337, св. 1/3 (1933), стр. 87-201.
П II 951
55. Јован Јовановић Змај / Васа Стајић. - Нови Сад ; Скопље : Славија, 1933. - 152 стр.
Ал II 813
56. Јован Јовановић-Змај као политички и национални песник / К. Н. Милутиновић. - Нови Сад : Штампарија Јовановић и Богданов, 1933. - 24 стр.
П. о.: Летопис Матице српске; год. 107, књ. 337, св. 1/3, 1933.
III 433913
57. Гражданская поэзия Йовановича-Змая / Р. Ф. Доронина. - Москва : Академия наук СССР, 1958. - Стр. 43-84
П. о.: Литература славянских народов; вып. 3, 1958, Москва.
Мил III 448
58. Два есеја о Змају / Велько Петровић.
У: Летопис Матице српске. - 134, 382, 4 (1958), стр. 247-255.
П II 951
59. Йован Йованович Змај и Българите / Илија Конев. - София : Наука и изкуство, 1961. - Стр. 40-50
П. о.: Език и литература; кн. 2, г. 16 (1961).
Мил III 431
60. Змајеви "Светли гробови" / Драгиша Живковић. - Нови Сад : Филозофски факултет, 1967. - Стр. 327-334
П. о.: Годишњак филозофског факултета у Новом Саду; књ. 10.
III 416354
61. Zmaj und Goethe / Jevto Milović. - Berlin : Akademie-Verlag, 1969. - Str. 409-419
Р. о.: Slawisch-deutsche Wechselbeziehungen in Sprache, Literatur und Kultur.
III 115320
62. Јован Јовановић Змај / [Младен Лесковац]. - Нови Сад : Матица српска, 1969. - 115 стр.
П. о.: Одабрана дела Ј. Ј. Змаја; књ. 1.
II 461328
63. Змај : поводом деведесетогодишњице / Јован Дучић.
У: Песме ; О песницима / Јован Дучић. - Нови Сад : Матица српска ; Београд : Српска књижевна задруга, 1971. - Стр. 247-250.
II 46315/1
64. О другој педесетогодишњици Змајевог живота / Борислав Михајловић.
У: Књижевни разговори / Борислав Михајловић. - Београд : Српска књижевна задруга, 1971. - Стр. 249-253.
II 47647

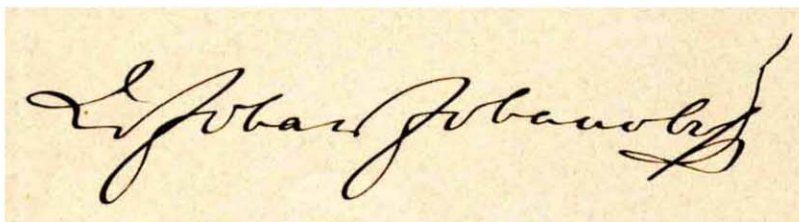
65. Змај као назорник Текелијанума и деловођа Матице српске / [Живан Милисавац]. - [Б. м. : б. и.], 1973. - Стр. 91-112
П. о.: Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор; 39, св. 1-2, 1973.
Мил III 524
66. Zmajeva pesnička slikovitost / Slavko Gordić.
У: U vidiku stiha / Slavko Gordić. - Novi Sad : Centar za dijafilm i izdavačku delatnost Radničkog univerziteta "Radivoj Ćirpanov", 1978. - Str. 7-62.
II 72845
67. Јован Јовановић Змај / Славко Леовац.
У: Портрети српских писаца XIX века / Славко Леовац - Београд : Српска књижевна задруга, 1978. - Стр. 146-155.
II 72860
68. Славујанке и змајевке / Мирко Вуксановић.
У: Дневник. - Год. 39, бр. 12122 (1980), стр. II.
II V 510
69. Zmaj ili o poeziji / Boško Petrović.
У: U svetu reči / Boško Petrović. - Novi Sad : Dnevnik : Matica srpska ; Beograd : Srpska književna zadruга, 1985. - Str. 51-54.
II 97519/7
70. Змај у Источној кризи 1875-1878. / Чедомир Попов, Душко Ковачевић.
У: Зборник Матице српске за историју. - 37 (1988), стр. 99-106.
II II 2912
71. Змајев превод Гетеове "Ифигеније на Тарвиди" / Томислав Бекић.
У: Зборник Матице српске за књижевност и језик. - Књ. 37, св. 3 (1989), стр. 445-454.
II II 803
72. Јован Јовановић Змај и позориште : (фактографија) / Божидар Ковачек.
У: Талија и Клио / Божидар Ковачек. - Нови Сад : Матица српска, 1991. - Стр. 330-350.
II 417142
73. Јован Јовановић Змај : (1833-1904) / Божидар Ковачек.
У: 100 најзнаменитијих Срба / [приређивач Звонимир Костић]. - Београд : Принцип ; Нови Сад : III-Јупублик, 1993. - Стр. 248-253.
III 409165
74. Змајев лет до звезда / Миленко Палић.
У: Свеске за историју Новог Сада. - Св. 6 (1994), стр. 10-16.
II II 6743

75. Змај Јован Јовановић.
У: Знаменити Срби XIX. века / [уредник Андра Гавриловић]. - 2. фототипско изд. - Београд : Култура ; Нови Сад : Православна реч, 1997. - Стр. 92-94.
IV 22591
76. Кратко слово о Змају / Јован Христић.
У: Летопис Матице српске. - 173, 459, 5 (1997), стр. 660-662.
II II 951
77. О непознатим рукописима и о непознатим песмама Јована Јовановића Змаја / Марија Клеут.
У: Зборник Матице српске за књижевност и језик. - Књ. 46, св. 1/3 (1998), стр. 89-117.
II II 803
78. Непролазно у Змају / Милош Црњански.
У: Есеји и чланци. 1, Књижевност, уметност / Милош Црњански. - Београд : Задужбина Милоша Црњанског ; Lausanne : L'Age d'Homme, 1999. - Стр. 77-79.
III 422731/1
79. Змај Јован Јовановић / Јован Скерлић.
У: Писци и књиге. 3, Студије / Јован Скерлић. - Београд : Завод за уџбенике и наставна средства, 2000. - Стр. 170-178.
III 425815/3
80. Тесла и Змај / Васо Милинчевић. - Нови Сад : Змајево дечје игре, 2001. - [22] стр.
II 446657
81. Jovan Jovanović Zmaj a Slováci / Viera Benková.
У: Z našej minulosti / Viera Benková. - Nový Sad : Hlas ľudu, 2002. - Str. 165-166.
III 432879
82. Змајево песништво за децу / Василије Радкић. - Нови Сад : Змајево дечје игре, 2003. - 415 стр.
III 436859
83. Народни песник : (Јован Јовановић-Змај) / Милан Кашанин.
У: Судбине и људи / Милан Кашанин. - Београд : Завод за уџбенике и наставна средства, 2004. - Стр. 51-59.
III 443065
84. Сећање на чика Јову Змаја - лекара / Петар Микић.
У: Глас лекара. - Бр. 7 (2004), стр. 3-5.
II III 17835
85. Змајева "игралишта" : староставне речи у урбаном заокружењу / Светозар Кољевић.
У: Вјечна зубља / Светозар Кољевић. - Београд : Завод за уџбенике и наставна средства, 2005. - Стр. 132-161.
II 967494

86. Јован Јовановић Змај [Електронски извор] / [сценарио и обрада текста Љиљана Срданов ; наратор Милан Кочаловић]. - Нови Сад : ТВ студио "Бечкерек" : Музеј града Новог Сада, 2006. - 1 електронски оптички диск (ЦД-РОМ)
Кд 739
87. Змај-Јован Јовановић / Марко Цар.
У: Моје симпатије / Марко Цар. - Београд : "Скерлић", [б. г.]. - Стр. 96-116.
П 432501

ФАКСИМИЛИ И ФОТОГРАФИЈЕ

88. Обавештење о крштењу малог Јована Јовановића 1833. године.
РОМС М.9.483
89. Писмо Јована Јовановића Змаја Лази Костићу писано у Новом Саду 10. децембра 1861.
РОМС 27.216
90. Писмо Антонија Хаџића Јовану Јовановићу Змају писано у Пешти 20. октобра 1866.
РОМС 27.360
91. Писмо Јована Јовановића Змаја књижари браће Јовановић у Панчеву писано у Каменици 25. марта 1877.
РОМС 27.267
92. Змајев бечки дневник у рукопису (1882-1888).
РОМС М.11.013
93. Писмо Јована Јовановића Змаја Илариону Руварцу писано у Бечу 26. јуна 1885.
РОМС 26.983
94. Дечије песме у рукопису.
РОМС М.12.624
95. Јован Јовановић Змај. - 1 фотогр. : црно-бела ; 24 x 18 cm
Фг III 281
96. Јован Јовановић Змај.
97. Јован Јовановић Змај са женом Ружом.
98. Родна кућа Јована Јовановића Змаја у Новом Саду.

ЈОВАН ЈОВАНОВИЋ ЗМАЈ
1833 - 1904

Издавач

Библиотека Матице српске
Нови Сад
Матице српске 1

Уредник

Миро Вуксановић

Аутори Каталога

Оливера Кривошић
Оливера Михајловић

Припрема

Оливера Кривошић
Оливера Михајловић

Умножавање

Миранда Антић

Повез

Милорад Родић

Тираж

50 примерака